

ישיבת רבנו יצחק אלחנן--ירושלים עיה"ק

בעניין איסור עשיית אהל-2

סימן שטו

דיני מחיצות

גמ' ורש"י קכה: אמר רבב"ח א"ר יוחנן הכל מודים שאין עושים אהל עראי מחיצה המתרת--תוס' שם ד"ה הכל, טור בית יוסף א, בית יוסף (א-ב) ד"ה וילון עד הסוף, דרכי משה (ד), שו"ע, מגן אברהם (ג), משנה ברורה הגדרה של רוח מצויה--משנה ברורה (י) בשם המג"א אולם חזו"א נבי"ד חולק וכן שמעתי ממור' הגרא"נ שליט"א שיש צד כזה. הגדרה של מחיצה המתרת--מ"ב (ה), יסודי הלכה ח"ב עמ' רמה--רמז אולם עיין רב ריביאט ח"ד עמ' 1085 הערות 178. ונראה דהמשא ומתן תלוי בחיוב מחיצה בבית הכנסת. גם יש להעיר שהמרדכי מובא במ"ב כתב מחיצה לדרשה ואולי שונה מבית הכנסת ע' מ"ש בנטיעות חיים עמ' רמז-רמז שלדעת הגרמ"פ וכן משמע בגמ' קידושין שונה החיוב הפרדה בדרשה ובבית הכנסת. דין וילון--משנה ברורה (ו), חזון איש נב"ג, הערת מור' שליט"א, ארחות שבת פ"ט הע' יד בדעת הבית יוסף. לסתור מחיצה שכבר אינה מתרת או אהל שכבר אינו רוצה לשמש תחתיו--שמירת שבת כה' כד:לח (יז), ביצחק יקרא ס"ק טז

תנאים בדיני אהל

- 1) אינו עביד וקא'--טור בית יוסף שו"ע רמ"א ומשנה ברורה שטו:ה, רמ"א תרכ"ג ומ"ב (כ), ארחות שבת ט:ג-ה בצירים מותר לפתוח ולסגור. שמירת שבת כה' כד:כב-כה.
 - הקדמה לתנאים לאסור באהל עראי--ביצה דף לב: משנה "ואין מקיפין", גמ' שם "האי מדורתא", טור ובית יוסף שטו:ג, סיכום במשנה ברורה ס"ק יז
 - 2) צריך אויר תחתיהם--טור בית יוסף שו"ע רמ"א ומשנה ברורה שטו:ז
 - 3) אסור דווקא אם בונה האהל עראי כסדרו (המחיצות ואח"כ הגג)--שולחן ערוך משנה ברורה וביאור הלכה שטו:ג.
 - 4) אהל עראי שאין תחתיו מחיצות--טור בית יוסף שולחן ערוך משנה ברורה וביאור הלכה שטו:ג.
- השלכות מעשיות
להקים שלחן או מיטה--משנה ברורה (כב), באור הלכה ד"ה מטות, שמירת שבת כה' כד:יז-יט, כד:כב-כד, אולם עיין ארחות שבת שו"ש שמקיל יותר וכן נראה שהרי אפי' הט"ז לכאו' לא החמיר אלא במחיצות ממש..

עוד שאלות בדיני אהל

פתיחת מטריה--באור הלכה סעיף ט ד"ה טפח, חזון איש נב"ו, שמירת שבת כה' כד:טו.

לפרוס טלית כאהל בידים (לפרוס טלית לחתן תורה)--שמירת שבת כה' כד:(כא)

אהל של חצי טפח ומוסיף חצי טפח--שמירת שבת כה' כד:(טז)

נר מצודה

מ"ל דבר

ד"ר בר, ואוקימנא

אמן ארקתא דפרת

RECEIVED

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

חור

יפה מי עזאז

100% 90% 80% 70% 60% 50% 40% 30% 20% 10% 0%

1977 10 10

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

Abstract

לֹא אֶחָד וְתִ"ק אֶחָד

ל"ג חנוכה חסד (חמשה עשר)

206 2000

infant

ישרפו

כרמיס

97 פירובוז

עם הוספות

ד. (1) (לעיל) ש. (2) שבת מד: קנו

ה'רפ"ב באש"ד

של אבות (ב) משלפניו

ע"א ד"ה חטקס

1

1

1

יקיפנה³

שלח עשו

צ"ע : 57

ומגיעים

יש ג"ע חזון אשכנז ליתן עליה המצות אלא מלמעלה
אין לה מחילות אסור משום מיתות.

(א) ביצה ל"ב ב' חוד"ה מלמטה, אבל הכה מחכו
שכח עושה, לכאורה אינו מוכן הכל בכי
מחכו לעשות מה שהוא עושה, כמו מורד זרדים שבה
כונתם בלחם משום פס"ר ודעתם דלפי פס"ר דלא חב
דלא כהערוך וכמו שהאריכו בשבת שם דל"כ ח"ל לא
אכל ברא"ש הדבר מבורר דכח אינו ענין לפס"ר דע
זרדים בלחם איכא ופיו קרקע ואם עכשיו אינו מחכוין ו
לאחר שחם השדה ימלא אותה מחוקת, אבל הכה אי
למטה כלל שאין עשוי להתגונן באוירו לא עכשיו ולא בזמן
שגזרו חכמים על חזיר זה משום חזיר של אהל, וד"ה
דרבנן בעושה חזיר תחת גג, אף שכונתו נשימוש על
תחת הגג, ח"כ אין כאן דבר שאינו מחכוין, אלא מחו
אבל שאסרו חכמים.

ביצה ל"ב וכח משום כבודו לא גזרו, יש לעי' בלחם הא
לעיל שח"ה משום דקטעיד אהל, קושטא הוא דל
אסור ומחילות עראי מותרות אם לא במחילות המותרות וכן
שבת קכ"ה ב' סוכה ע"ז ב' ח"כ דין הוא דלדד חב
כאן רק מחילות מותרות, ואמנם ענין ללדד אינו משום
דחייבי חפ"י מונחות כבר ויש כאן מחילות כבר, אלא
שיבא נוח לשבת צניחה, ומשום צנין חתיך ענה, ואילו כי
לקיבטן כן הוי צנין קצט אלא הכה כל אחד מלדד לפי מו
שפחיד ליעיל לחמיש, ואינו אלא צנין עראי ואסור מד

(ב) שבת קכ"ה ב' חוד"ה הכל, ועובדא דשמואל דכל גג
דבריהם ז"ל ל"ע דאם בלחם חלק בין מחילה ו
למחילה של צניעות ודאי אין ראוי מעובדא דשמואל, דמכא
ושמואל ל"ל למעבד הכי כו' ליכא למידק דאי הוי סבר כר
לי' שהרי ע"כ רב הקפיד ואם הקפיד על שטעלנו ד"ה בחל
תקשה לשמואל למה החיר עטעל אי סבר כרז אבל מעיקרא
דוקיא מביכי שהרי זו עיקר קושית הגמ' שמואל דחזיר הו
וע"כ משום שאינה גורמת היתר וא"כ למד אחר גגודו גלימא,
רש"י ז"ל לא חילק בין מחילה המותרת למחילה ללנועות וברי מו
בעובדא דשמואל דמותר לעשות מחילה, וכן דקפיד רב ו
משום דטעלנו גלימא ד"ה, וז"ל לפרש"י דהא דאסרו בדופן ג'
סוכה וכתירו בדופן ד' היינו משום דכל שיש ג' דפנות חשיב ו
ד' תוספת בעלמא, וכן בחל דופן ד' המפסקת בין החלרות מותר
ולפ"ז לעשות מחילות בכרמלית אסור, אבל לפרש"י סוכה ע"ז
גם זה מותר, וזה קשה מ"ש מדופן שלישית של סוכה וזו בלח
קו' חו' במש"כ וקשה דע"כ שייך ליסור אהל כו' ומשני ה
בדופן ג' כו'.

רלפ"י חו' דפקק החלון היינו בכותל קשה קלת דל"כ קאי ר'
בכותל שאינה מותרת מלחא דלרצנן אף בתחלה מותר, ואי
יתכן לומר הכל מודים שאין עושין אהל עראי בתחלה לא נחלק
אלא להוסיף, וז"ל דר"י דלמר הכל מודים שאין עושין אהל ערא
בתחלה, היינו אהל ר"ל גג, וה"ק ר"ה דלומר תוספת במחילה
כש"כ דלומר בגג וחכמים דמתירין תוספת אפי' בגג מודים בגג
שאין עושין לכתחלה, ועדיין קשה היכן מלינו שהחירו חכמים תוספת
בגג, מיהו קושטא הוא דמלינו בגמ' דר"ה ורבנן פליגי בין בתוספת
גג ובין מחילות, במחילות הזכירו בגמ' עירובין מ"ד א', ובגג הזכירו
בגמ' סוכה כ"ז ובשבת קל"ז ב' וכמש"כ חו'.

(ג) שו"ע סי' שט"ז ס"ה לכן מותר לתלות וילון לפני הפתח
אע"פ שקצוץ שם הוא מדברי ב"י וחלק על חב"ד דכיון
שהוא נע וגד ברוח מלינו לא מקרי קצט, והוא תימא דכיון דקוצטו
להיות חלוי על צירין ח"ל כחולד דלת על ציריה דחייב משום בונה
ואע"כ נע וגד למטה מ"מ הוא מתקיים תמיד על ציריו וזכו צנינו
להיות חלוי תמיד ונוח לנעומו בכל עת שילבה, ואין מותר אלא
צוילון שדרכו לתלות ולפלקו וכן בפרט לדין מותר שאין חו
קוצטין

דבעינן מחילות דוקא, ואף לדעת רש"י דוקא כשעושה עכשיו
הרגלים ולפיכך מותר גוד צניס וכן כל דבר שאין בו מיתות מותר
ליתן ע"כ מחילות הקיימות מאתמו ולפיכך מותר קדירה ע"כ
כירב אע"כ דמשמע תחתיו בחום הכירה, וכן משמרת אינה חשיבה
אהל אלא משום מתוח וכמש"כ לעיל, אלא כונת המ"כ אם עושה
בצביל שזריך לו הגנת הגג, ועדיין יש לעי' מפרווקא על הכונה
הכל הוין שבכונה לזריך להגנת כיסוי, וז"ל שכונתו שהאדם משמש
תחתיו בפועל ולזריך נגני, והעיקר שתחתיו בעין הגנת דירה.

בב. ל' שם ד"ה דפין, כתב דמחילות טפה סגי, וכוונת חס מניה
הגג על המחילות ודאי כן הוא, וכמו שהוכיח שם, אבל
אם אין המחילות חגיטות חל הגג והגג נסמך על הרגלים ל"ע בדבר,
ואמנם אם יש מחילות י"ע אף שאין מגיטות נגני י"ל דאסור, וזה
יש לקיים דברי חכמים הגאון חו"ש שהביא המ"כ שם.

בבה"ל שם ד"ה מטות, הביא דעת הרשב"ה דכל שמשתמש תחת
הגג אסור חפ"י בלא מחילות וכחז נחוש לכתחלה לדעת
זו, ואמנם למש"כ לעיל סק"ה, לא אסר הרשב"ה אלא ח"כ עושה
עכשיו גם הרגלים אבל אם המחילות או הרגלים מקדם מודה
הרשב"ה דמניה הדף עליהן כיון דליכא מיתות דף, ולפיכך יש
לתמוה על קו' הגר"ה שהביא שם דמיה מלמעלה למטה מותר הלא
הגג עלמו אסור לדעת הרשב"ה, שהרי מודה רשב"ה בעושה גג
בלא מחילות, ובלא"ה אין מוכן לו קו' הגר"ה דע"כ לחיות הדף
ביד לא מקרי אהל וכמש"כ לעיל סק"ב.

(ד) קל"ח ב' חוד"ה שאין, ועו"ק מנקמן גבי כפיפה מזרית, ר"ל
דמבואר דצמנצוב טפה חשיב אהל, ויש לעי' דבינים אינם
מחזיקים טפה, ולמה הלזכרו חכמים מלמעלה למטה, ואולי חייבי
במסדר ב' שירות של בינים זע"ז ואח"כ מניה בינים על חלל שצין
השירות ואכתי קשה שאין בגגו טפה, ובאמת הר"מ פ"י בינים
שלא יניחום בעין מגדל, אבל לפי חו' ל"ע ואי חייבי בינים גסות
שיש בלרצנן טפה נוחא.

במ"ב ס"ק כ"ב כתב להקל ליתן דף על השלחן אף ביש ד' מחילות
משום דברי הרמ"ה סי' תקצ"ב ס"ה דבעינן שימש תחתיו,
מיהו אפשר דבשלחן גדול אסור וכמש"כ בשו"ע לקי' סי' צכסו
הצית, ומיהו י"ל דבאין לו לזריך תחתיו מותר אף בגדול, דסברת
חו' דבגדול אסור דכיון דהמחילות רחוקות זו מזו כשעושה הגג
הוי כעושה גם המחילות דע"י הגג משתפפות המחילות לחטיבה
אחת ולשימוש אחד, אבל באין לו תשמיש אחר תחתיהן דמותר
אפינו בעושה עכשיו המחילות גם בגדול מותר.
ואמנם צ"ע לו שימוש תחת הדף שהחיר המ"כ אם המחילות
עומדין במקומן ולא עלטען בזה אסור בשלחן גדול, ואין
חו' יודעים שיעורא.

במ"ב ס"ק כ"ד, כתב דמטה שלנו שאין לה מחילות מותר לפרוס
עליה המצות בשבת אע"כ שיש בין חלל לחלל ג"ע, ואמנם
אין הכיתר מוכרע שהרי סדין הוי דבר דמימחה ובה אסור אף
בליכא מחילות וכמש"כ סק"ב.

ומש"כ במ"ז דאם במקום אחד אין בין חלל לחלל ג"ע סגי,
[ר"ל על כל אורך או רוחב המטה] ולמש"כ לעיל סק"ה ז"א.

במ"ב ס"ק כ"ב, מבואר דצמניה דף השלחן על ד' מחילות כמין
תיבה, ואמרו אם המחילות קיימות מע"ש מותר, מ"מ
אם הביא התיבה במקום למקום ונתן עליה הדף חשיב כעושה
המחילות ואין הדבר מוכרע דכל הני דאמרו בצילה מכונן גם את
המחילות וכן מניה השלחן על שני ספסלים מקרבן זא"ז על חכונתו,
אבל אם אפשר לו ליתן השלחן במקומו כי מטעל לו במקום אחר
לא מקרי עושה מחילותיו, והרי מותר לכסות כלי, כי מטעלנו במקום
למקום נמי מותר.

בבה"ל שם ד"ה לכתחלה, האריך במטות שפרקיה משולבות זל"ז
וכיה מתקפלת וחוזרת ומתפשטת וזה דין כסא ערסקל ואם
אין בין פס לפס ג"ע מותר לפושטת וליחן עליה המצות, ואין
לאסור משום עורה ולא משום קיפול שאין מדמין ד"ס זל"ז, ואם

כ' ערך

מחיר ד
ואינו כ
עראית
לקבוע
אבל אי

טו) ט

קטנה ו
יכוין לא
וכן אין
הטור י
יורה א
שהתכו
ידו, ולל
כניסתו
שיבה נ
יד האד
מעשה
שאר ה
בתיבה
בעיניו
לאו שם
אח הז
כר"ש ו
בינה ל
שכן עכ
בשיקול
אש"ג ד

ראפשו

לחפוש

הגר"א

לדחות

טו) ט

המחיר
מוקצה
אין לה

י) ט

ששור
כונתו
אף בק
נגמר ו
אם חס
גלא נג

קוצעין אותה אלא מחליפין אותה בשבת, וכן מש"כ בד"מ בשם אר"י דמותר לחלות סדין בסוכה מפני הרוח היינו נמי מפני שאינו מצטלו לבנין אלא חולאו לפי שעה וכל שאינו אלא לפי שעה אפי' קושרו גם למטה שאינו נע וגד ברוח מזוי נמי שרי.

והיכא שחולה להיות קבוע אין מקום לחלק בין חולה בפחח פתוח או בחולה על הדלת, שהרי לא משום מחילה אחינן עלה אלא משום צנין וכל שקובע בדבר הוי צנין, ובח"ה"ד שהביא ד"י לא כתב כן וא"ע, וכן מש"כ המ"א דמותר לחלות סדינים המזוירים לנוי ואפי' לקובעם ז"ע אם קובעם לעולם הרי זה צונה וא"ל ג"כ בעשוי לתלוחם ולהסירם או שחלאן רפוי שנות להסירן וממילא דרכן להסירן.

שם ובלבד שלא יעשה אהל בגג טפה, היינו משום דבעי מיתוח ואסור אפי' בלא מחילות וע"י לעיל סק"ה.

יד) שם אבל אסור לעשות מחילה בפני אור הגר כו', מש"כ הע"י ס"י תקי"ד דאם מותר לכבות מותר לעשות מחילה, חמור מאד דהא השתא מיתח המחילה משמשת בתורת מחילה, והרי בדופן ג' סוכה אסור אף אם יש לו סוכה אחרת, ואסור לפרוס מחילות להביא ס"ת אף אם יכולים לקרות בתורה בצית שהחורה עומדת, ואמנם תירוצ' המ"א מוכרע דהא דאמרו בינה כ"צ אי אפשר במחילה היינו מחילה להאפיל ואין לריך כאן דין מחילה ואע"ג דיש כאן דין מחילה מ"מ אין איסור בדבר, שהרי אם עושה המחילה בשביל שיטן מותר אע"ג דיש כאן מחילה המותר לשמש מ"מ כיון שאין רואה צוה עכשיו לא חשיבא מחילה וה"י במכסה כל האור הרי אין לו צורך לדין מחילה ואין כאן איסור מחילה, הגע עמך אם דעתו לשמש לאחר שיכבה הגר ה"ש איסור בדבר, וה"י כיסוי ככבה הגר דמילא, והוי כעושה מחילה ע"מ לשמש כשיכבה הגר.

והנה המ"א כתב דבעינן שיקשור למטה שלא תגוד ברוח ואם לא קשר לא חשיבא מחילה, וא"כ בזמן שמכסה כל האור ולא קשר למטה ודאי מותר דאין כאן מחילה כלל אבל נראה דאם חוצץ ביתו בסדין א"ל לקשור למטה דהרי צדיחו אין הרוח מזוי שכתלי הבית חוצצין בפני הרוח ואין רפיון המחילה פוסלתה אלא חנועיה וגדולה פוסלתה אבל כיון שהיא קבועה שפיר חשיבא מחילה ואע"ג דבאניה יכולה לעמוד ברוח מזוי דים מכשיר ר"ע סוכה כ"ג אי היינו לקולא דמ"מ חשיבא מחילה, אבל לבעל המחילה בשעה שהיא קבועה לא שמענו, דמה לי קושרה ומה לי העמיד כותל להגן בפני הרוח שלא תנוע את המחילה מיחו י"ל דאין דרך בני אדם לעשות קבע באופן רפוי כל כך שרוח מזוי מצטלתו, ורפוי כזה אינו נחשב למחילה אלא לשימוש עראי, שו"ר דהמ"א לשיטתו ס"י תר"ל ובצה"ע הביא שם בשם ה"ק לאדד להבשיר.

והנה לדברי המ"א אין כאן מחלוקת הפוסקים דאין לנו חולקים על המרדכי דעשיית מחילה י"ע אסורה ומורה המרדכי דאם חוצץ בפני כל האור מותר, והיינו דברי הפוסקים שהתירו לעשות מחילה ור"ל להאפיל כנגד כל האור וזו גם כונת הגמ'. ובע"פ שות מחילת עשרה אסור בין בשבת בין ביו"ט, וכדעת הד"מ והמ"א, ודלא כהמ"ב שהקיל ביו"ט כהע"י, וכחז דגם בשבת יש להקל משום דעת הפוסקים המקילים שהביא המ"א, ומשמע דעתו ז"ל להקל אפי' מחילת י"ט, וחמור דכונת המ"א במסקנא דמחילת י"ט אסור לכו"ע, ודברי הפוסקים במאפיל כל האור.

ב' במ"ב בשם המ"א, שאם מניח דף השלחן על החצית יעמיד החצית פיה למטה שאם פיה למעלה נהי דאזיר שתחת הדף אינו אהל כיון שאין משמש תחת השלחן, אבל אזיר שצדד החצית הרי איכא ד' מחילות והרי הוא עושה מחילות וגו', וכונתו ז"ל דכשמציד החצית ממקום למקום הו"ל עושה מחילות, ואמנם למש"כ לעיל סק"י דכל שהמחילות מחוקקות במקומן כי מעלגל ל"י למקום אחר נמי מותר לכסותו, ה"י אין לחוש לאזיר שצדד החצית, גם עיקר החילוק בין ד' מחילות לדי' לא הוזכר בראשונים, ושפיר י"ל דכל שאין כונתו לאזיר שצדדית לא מקרי אהל אף בדי' מחילות.

34. Boneh/Building

the function of a door. There is legitimate reason to distinguish between this final step of *reinforcing* the temporary wall, and the *functional use* of an ordinary sliding door.

Furthermore, since the design, technology, and mode of use of such partitions can vary, it is advisable to consult a Rav prior to using them on Shabbos or Yom Tov.¹⁷⁵

Note: This can pose a problem for caterers. They must seek Rabbinic guidance for this, as well as numerous other shailos that affect their profession.

b-1) Temporary partitions

Only permanent partitions are prohibited M'deoraisa. Partitions that are merely temporary are not considered Boneh, and their erection is in fact usually permissible.¹⁷⁶

1: Hanging a sheet to serve as a room divider

As a general rule, hanging a sheet or tarp (or any pliant cloth-like material) from hooks at the top is permitted, even if it will remain in place indefinitely.^{176a}

➤ **Example:**

1) One may erect a temporary partition or hang sheets (from the top only) to divide a room for purposes of privacy.¹⁷⁷ Similarly, it is permitted to set up such partitions as a "Mechitza" between men and women at a Drasha, Kiddush, or for Davening. (It is preferable to hang the sheets with the intention of removing them on Shabbos.)¹⁷⁸

2) Children's safety gates installed at the top of stairs may be opened and closed with no restrictions at all. This is true whether the gate is of the type attached to the wall with hinges or one that is designed to expand and remain firmly wedged and held in place between the walls. In either case they are permitted because the gate is designed to be regularly set up and taken down. Since constant installing and removing is part of their designed use and function, putting these gates in place is not viewed as any Melocho at all (similar to the opening and closing of a door).¹⁷⁹

ראש וכיו"ב (אג"מ ח"א סי' ל"ט) ואף לא סגי שם מחיצה לצורך זה דצריך הפסק והפרשה גדול מזה (וגם החולקים על האג"מ ס"ל דאין כאן מדין שם מחיצות כלל).

אולם יש לדון על זה דכיון דבלא מחיצות אסור להתפלל, נמצא דעכ"פ הותר להתפלל ע"י המחיצות אע"ג שאין צריך דין שם מחיצות וא"כ הוי כדן מה שהתיר המ"א (הו"ד במ"ב ס"ק ט') גבי מחיצה לפני הנר, והחולקים עליו ס"ל דהוי מחיצה המתרת (כיון דמועיל נמי עכ"פ מטעם מחיצה) אע"ג דהוי דין כיסוי נמי ומסיק על זה במ"ב דבשעת הדחק יש לסמוך על דבריו, וא"כ ה"נ אפשר דטוב לעשותו קודם לשבת. (וכתבתי דנכון שיכיון לסלקן באותו יום לחוש לדעת החו"א בסי' נ"ב ס"ק י"ג).

179) פשוט דהוי כדן דלת שיש לה צירים. ומש"כ דמותר להקים גם המחיצה העשוי בלי צירים כגון הנך שעשויים להדק בשני קצוות כנגד השני כתלים, גם זה נראה פשוט דאין דרך להניחם כך מבלי לפותחן ולסוגרן תמיד (כדי ליתן דרך להלך שם) ודינו להיתר כמבואר בסי' שי"ג סעי' א' ובמ"ב שם ס"ק ב' ועוד.

179a) לחוש לדעת החו"א בסי' נ"ב ס"ק י"ג דתליית הוילון יש בה חששא משום מוסיף על הבנין אם אינו מסלקו בו ביום (דאז הוי כבנין שאינו של קיימא כלל דלא גזרו, כן נראה כונת דבריו וע' בקצה"ש סי' קי"ט סעי' ו' בבה"ש ס"ק י"א).

179b) כן נראה פשוט דאף לחו"א מותר לעשות מחיצה העומדת בפני עצמה ואינו קשורה או מחובר כלל לבנין, דכל טעמו ונימוקו לאסור מטעם מוסיף על הבנין ע"ש. ובמחיצה שאינו קבוע ומחובר כלל לא שייך מוסיף על הבנין אפילו עומדת לזמן רב וכדברי הרמ"א שם בסי' שט"ו סעי' א'.

180) במ"ב סי' שט"ו ס"ק ו'.

181) ברמ"א שם סעי' א'.

182) ע"ל הערה 178.

183) בשו"ע סי' שט"ו סעי' א' ובמ"ב שם ס"ק ד'.

184) כדן כל דלת שיש לה צירים וכ"כ בששכה"ל בפכ"ד סעי' ל"ה וע"ל בהערה 174.

184a) ע' להלן בהערה 185.

185) כרמ"א סי' שט"ו סעי' א' וע"ש במ"ב ס"ק ו' וכן פסק הגר"מ פיינשטיין זצוק"ל בתשובה הנדפס בסוף הספר "טלטולי שבת" (בתשובה י"ט שם) וזה לשון השאלה והתשובה:

שאלה: האם מותר לטלטל תריסים (וינישען בליינדס) וכמו"כ ווינדא שיידס וכו', והראיתי למרן שליט"א אותם שמשתמשים במדינתנו, היינו שנתלים על שני חשוקים בקיר.

תשובה: והנה מותר לתלות תריסים (וינישען בליינדס) ולכן אינן מוקצה, ואף שודאי אסור להניח תלייתן על יום השבת, ואף אם נודמן דשלא בכונה נשאר על יום השבת אסור משום טירחא מ"מ כשנפלו מאיזה חלון בשבת שליכא טירחא גדולה וגם נודמן זה בשבת מותר, אבל מועיל זה שלא יהיה מוקצה.

בית השואבה, שנשים יושבות למעלה וגברים למטה, דלא יבואו לידי קלות
ראש, משום דאין יצה"ר שולט אלא במה שענינו רואות

רמו

יסודי הלכה

מלאכת

להיפת בזה, כ ואסור) ד במ

נעשה

לסיכ

לפי"ז, יתכן שגם למחיצה כזו דין מחיצה המתרת יש לה, ואסור לעשותה בשבת, וצ"ע. אך הנה
ראיתי בשו"ת אג"מ (או"ח ח"א סי' מ"א) שהעלה, שאין איסור בתערובת נשים וגברים בחתונות וכיו"ב גם ללא מחיצה,
והוכיח זאת יפה מאכילת פסח שהיו אוכלים בחבורה אחת משפחות משפחות, ע"ש. ואין זה בהכרח סותר למש"כ
הב"ח והבית שמואל הנ"ל, שבמקום בו נמצאים גברים ונשים יחדיו אין לומר שהשמחה במעונו כיון
שיצה"ר שולט. משום שבאמת אף הם לא אמרו שיש איסור בעצם התערובת של נשים וגברים במקום אחד ללא
מחיצה רק שיצה"ר שולט ולכן אין לומר ברכת שהשמחה במעונו, ודלא כפוסקים הנ"ל שאוסרים תערובת
נשים וגברים ללא מחיצה. לפי האג"מ הנ"ל ברור שאין למחיצה כזו דין מחיצה המתרת. ובענין מחיצה
בביהכנ"ס, באג"מ הנ"ל (ובסי' ל"ט שם) העלה דאיסורא דאורייתא להתפלל יחדיו ללא מחיצה משום
קלות ראש או חשש לזה, אף אם יושבים לחוד, ע"ש ולפי"ז דין מחיצה המתרת יש לזה ואסור לעשותה
בשבת והנה ראיתי בשש"כ (פכ"ד הערה קכ"ג), שמקשה ממה שנפסק בשו"ע סי' ת"מ ובמ"ב ס"ק י"ג וי"ד
שאסור לעשות ביו"ט מחיצה להיכר מפני החמץ אלא כופה עליו כלי, וכי מה באה מחיצה זו להתיר?
וכתב, שאולי מכיון שחז"ל חייבו לעשות מחיצה מקרי מחיצה מתרת, ע"ש. א"כ כ"ש לגיד"ד
במחיצת ביהכנ"ס שאסור מן התורה לדעת האג"מ הנ"ל, שנקראת מחיצה מתרת, ואכמ"ל
מחיצה לצניע כנ"ל

מחי

המקו

בב"ץ ערשה לפי - ומשי

בענין מחיצה העשויה לקביעות

מתין למד

מחי

בשב

א. כאמור לעיל, נפסק להלכה, שמחיצה העשויה לצניעות בעלמא מותר לעשותה בשבת.
יש לדון האם גם לקביעות מותר לעשותה או לא ב. הנה כבר הבאנו לעיל בריש הלכות בונה בשם
הב"י, שמחיצה העשויה לקביעות כגון שמחוברת למעלה ולמטה ואינה נדה ברוח, ומעכבת העוברים ושבים, מקרי מחיצת
קבע ואסור. כלומר, לא מספיק שנמצאת שם תדיר, צריך שגם איכותית תהיה קבועה שם, כנ"ל. ג. ברמ"א
(א') כתב, שמותר לתלות וילון לפני הפתח בשבת אע"פ שקבוע שם. וכתב במ"ב (ס"ק ו') "אבל לחברה
למעלה ולמטה ומן הצדדים בענין שאין נוזז ממקומו, אסור משום בנין דסתימת קבע הוא". ובשעה"צ (ס"ק ו')
הביא בשם הפמ"ג, שבמקרה שעשויה לקבע כנ"ל אסור מן התורה, אם דרכה להיות שם מספר ימים אך אם

לד. מחיצה מגוללת, אף כשהגליל עצמו רחב טפח אחד או יותר, אסור לפורסה בשבת, אלא אם כן פרס ממנה טפח אחד לפחות מבעוד יום, כי אז מותר להוסיף ולפורסה (קכח), וכדלעיל סעיף ז.

לה. מחיצה הקשורה לקיר, כמו דלת־מתקפלת, ואפילו אינה פרוסה מבעוד יום לרוחב של טפח אחד לפחות (קכט), מותר לפותחה בשבת, גם אם היא באה להתיר דבר בפתיחתה (קל).

לו. מותר לומר לנכרי בשבת לעשות מחיצה מתרת שאינה קבועה (וכדלעיל סעיף כו), אם היהודי צריך לה לצורך מצוה, כגון להתפלל במקום נקי (קלא).

לז. מותר להעמיד מחיצה־מתקפלת כאשר אינה באה להתיר דבר, כגון שמעמידה להפריד בין שתי מיטות בבית־החולים, ומה שישתמש בה לאחר זמן כמחיצה מתרת — לית לן בה (קלב).

לח. כשם שאסור לעשות מחיצה מתרת, כן אסור לפרקה בעודה משמשת כמחיצה מתרת, אך לאחר שאין עוד צורך בה ושוב אינה משמשת כמחיצה מתרת, הרי מותר לפרקה (קלג).

(קכח) דומיא דלא מהני לגבי אוהל, סי' שטו סע' ב ובמ"ב ס"ק טז, ועיין ארחות חיים סי' שא ס"ק כד ד"ה וברין, בשם שו"ת מחנה חיים, דמחיצה שעומדת מוכנה אצל המיטה, מותר לפותחה לדבר מצוה ולעשותה למחיצה המתרת, ומהגרש"ז אויערבך שליט"א שמעתי שהוא חולק ואוסר, דלענין זה לא עבד וקאי, ורק אם קשורה בקיר, וכדלהלן סע' לה, כיון שבאותו מקום ממש היא באה להתיר יש להקל, דמכיון שכתב המ"ב סי' שטו סוס"ק לט, דיש מקילין, שפיר מסתבר דיש להקל בדלת המתקפלת, עכ"ד. (קכט) דאל"כ הרי כבר קיימת מחיצה של טפח, ואין הוא אלא מוסיף דשרינן, וכדלעיל סע' לג. (קל) דלא מצינו להבדיל בסגירת דלת בין אם כבר קיים דופן בצד הדלת או שהדלת סוגרת לכל רוחב הדופן, ועיין לעיל הערה קכח. (קלא) עיין שו"ת ח"ס או"ח סוס"י עג. (קלב) כיון דבשעה שהעמיד המחיצה, היא לא באה להתיר דבר, ועיין לעיל הערה ע. (קלג) כי רק העמדת המחיצה היא דאסורה, מפני שמתרת, ולא פירוקה, שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, וע"ע קצוה"ש סי' קכ בבדה"ש ס"ק כז.

א. מור
נחש או
של תי
ומותר
ואפילו
מסויימי
ב. מזי
אם ה
שמא י
כלי (י)
שניכר
אפילו
טעות
(א) סי'
והיינו ב
מסכנת
סע' י.
ולדעת ז
ומצוה ז
הא דסע
כולי הא
(ח) שו"
ועיין סי'
בשעה"צ
לצורכו.
ועיין שו
דההיתר
במקום י
מח; וש
גדול, דו
שם, דר
שכיח ה
שליט"א.

ו. מותר להוסיף בשבת וביו"ט תוספת אוהל עראי לאוהל קיים (כ). ולכן, היה סוכך פרום מבעוד יום לרוחב של טפח אחד לפחות, מותר להוסיף עליו ולפרוסו לגמרי (כ). ויפרוס מן הצד שהחל בו מבעוד יום, כלומר אותו צד שבו כבר קיים אוהל של טפח (כד).

ז. אסור להניח מחצלת מגולגלת או שמיכה מגולגלת, אם יש בהן רוחב טפח אחד לפחות, להגנה בפני כל דבר (כה). ואף אם הניח את המחצלת המגולגלת או את השמיכה המגולגלת מבעוד יום כדי לפרוסה בשבת וביו"ט לאוהל, אסור לפרוסה, אף שהגליל עצמו רחב יותר מטפח (כו). אבל אם הניחה ופרס ממנה מבעוד יום טפח אחד לפחות, מותר להוסיף ולפרוסה (כז).

ח. אין איסור עשיית אוהל בשבת וביו"ט אלא אם כן יש תחת האוהל חלל ריק של טפח אחד לפחות (כח). אבל אם אין חלל של טפח אחד מתחת לאוהל, אין זה נחשב לאוהל ומותר לעשותו (כט).

ט. לפיכך, אסור לפרוס רשת או כילה על-גבי עגלת-ילדים, על-גבי מיטה או על-גבי לול לתינוק, כדי להגן בפני השמש או בפני זבובים. אבל אם פרס את הכילה מבעוד יום לרוחב של טפח אחד (מלבד הגליל, וכדלעיל) (ל). מותר

ס"ק ט (והא דאסור לפתח מיטריה, והרי הוא אוהוה ביה, שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דמיטריה דא אוהל מצד עצמה אשר גם אפשר לאוחו בה ולהעבירה ממקום למקום. משא"כ בכה"ג דרך ע"י האחיזה ביד נגשה אוהל, ועיין דעת חור"ה ש"י שטו סעי' ט. ועיין קצוה"ש ס"י קכ בבבא"ש ס"ק א, שמקשה על טעם זה של ההחלף והחזו"א, ומביא דבלא"ה מותר כיון שאינו עשוי אלא לכבוד, והנפק"מ בין הטעמים, לדטעם ההחלף והחזו"א מותר לפרוס סלית ולהחזיקה בידים (ע"י הכותל המערבי, שאיית מקושטו) בשעת קריאת התורה מעל לספר-תורה כשיורד הגשם, ואילו לדעת הקצוה"ש אסור. (כב) ש"י שטו סעי' ב ובבב"א ס"ק ד' ר"ט. (כג) שם. (כד) דאל"כ הרי הוא מתחיל עכשיו לעשות אוהל, וכן מצאנו ב"כיצד אספל בילדי בשבת וביו"ט" מהגר"מ שלינגר זצ"ל. וכן משמע לכאורה בחזו"א ס"י נב ס"ק ח ד"ה כתב המ"ב: אלא מתחיל לפרוס מן הלבנו. (נה) ש"י שטו סעי' ב' ס"י טו, חזו"א ס"י נב ס"ק ח ד"ה אסור. (כו) שם סעי' ב ובבב"א ס"ק טז. (כז) שם במ"ב: ועיין אחרת ופירסה, ואפשר דאף אם אין דעתו להניח הכריכה ולפרוס מחצלת אחת, סגי בטפח אחת ופירסה, וע"ע קצוה"ש ס"י קכ בבבא"ש ס"ק ת, שכתב דאפשר טפח, מב"א מחצלת אחת ופירסה, וע"ע קצוה"ש ס"י קכ בבבא"ש ס"ק ת, שכתב דאפשר שאסור, אם לא ניכר שהונח לשם אוהל; וע"ע בחזו"א הנ"ל ד"ה במ"ב, דט"ס בכמה דפוסים במ"ב ס"ק יג, ובעינינו שרוחב העץ העגול יהיה טפח. (כח) עיין ש"י שטו סעי' יג ובבב"א ס"ק מט. (כט) וע"ש סעי' ג בבב"א ד"ה דפין, ועיין ש"י חר"ם במ"ב ס"ק כה, דמשמע לכאורה דער ג"ט אין משום איסור עשיית אוהל, וכן הבין המחזיק"ש שם על ס"ק ת, וכן הסתם ש"י חלל בין הסכך והסדן, אולם שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א רא"ן כונתו והמ"ב הנ"ל על עשיית אוהל שבין הסכך והסדן, אלא ר"ל דכל שהוא פתוח מג"ט סמך לסכך, אית ביה משום לבד ולא אסדינן משום עשיית אוהל חדש, משא"כ אם יש חלל ג"ט, כי הוא עושה אוהל חדש באייר שמתחת לסדן, ודלא כמחזיק"ש הנ"ל, ועיין שעה"ש שם ס"ק לה. (ל) ויל"ע אי מהני מה שפורס מבע"י רשת וכדו' ברוחב של טפח אחד מעל למיטת-התינוק או הלול בצד המיטה שאין התינוק רגיל להיות וא"כ באוחו מקום אינו בא להגן על התינוק בפני השמש, ולשמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דגם אם נאמר דבה"ג לא מהני טפח מבע"י, מ"מ מסתבר שגם במקום זה יש צורך מפני

ד. כל אוהל שאסור לעשותו בשבת וביו"ט, מן התורה או מדרבנן, אסור גם לסותרו (טו), וכל אוהל שמותר לעשותו, גם מותר לסותרו (י').

אוהל עראי

ה. כאמור, אסור לעשות אוהל בשבת וביו"ט, ואפילו אם יש ביעותו לסותרו בו ביום, ולכן אסור לפרוס כל סוכך שהוא, קשוח או רך, להגנה בפני השמש. בפני הגשם או בפני יתושים וזבובים וכדו' (יח). וכן אסור לעשות אוהל משמיכות וכדו' במרפסת או בחצר, או אפילו במקום מקורה, כדי להשתמש בחלל שמתחתיו (יט), ואין צריך לומר שאסור להקים אוהל ממשי, אפילו אם בדעתו לפרקו בו ביום (כ) (וראה להלן סעיף טו). ואיסור זה של עשיית אוהל עראי חל גם כאשר הדפנות כבר הועמדו מבעוד יום, או כאשר אין דפנות כלל לסוכך שהוא פורס, כגון הפורס מחצלת או שמיכה על-גבי עמודים (כא).

טפח, נראה דאין להוכיח מזה, ועיין קצוה"ש ס"י קכ בבבא"ש ס"ק ב. — וע"ש בבבא"ש ס"ק ט, שמסתפק באוהל של חצי טפח שפורס מבע"י, אם מותר להוסיף עליו חצי טפח סמוך לו בשבת, דכיון שאינו עושה אוהל של טפח בשבת, שרי, או דילמא כיון שמממין החצי טפח לחצי הטפח הראשון, הוה כעושה אוהל, ע"ש. ולאברהם אפשר להביא ראיה משבת ק"ב, דכתב אות אחת והשלימה לספר, וכן בעשה קשר בע"ש והוסיף עליו קשר בשבת, שו"ת מהר"שם ח"י סוסי' לה, וכן שמעתי מהגרש"ז שליט"א, דמסתבר שאסור כיון שעם השלמת הטפח הרי"ן נקרא אוהל, וכל שיעוריו חז"ל כך הם. (טו) עיין ש"י שטו במ"ב ס"ק א. (יז) ויש שמצאנו, שסתירה חמורה מבניה, עיין ש"י שטו בשעה"ש ס"ק לא, ושמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דלפי דברי השעה"ש שם ס"ק לא, דאפי' אם המחצית נעשו מבע"י באופן שמותר לפרוס עליה ג' בשבת, גם כן אסור לסותר, וכן מבאר שם הכירה בשבת, דהרי היתיר לשפות הקיירה ע"י הכירה מבואר בבבא"ש ס"ק קיירה מעל הכירה בשבת, והרי היתיר לשפות הקיירה ע"י הכירה מבואר בבבא"ש ס"ק כז, ואפי' מותר להסיר הקיירה מע"י הכירה, ומוכח לכאורה מזה, דכל שמותר לעשות בשבת, מותר גם לסתור, ועיין ש"י שטו בשעה"ש סוסי' ג, עכ"ל, ועוד קשה, דכיון שמותר לפרוס אוהל על המחצית שהיו מאתמול, אפי' שהוא גומר גומ, עכ"ל, ועוד קשה, דכיון שמותר לפרוס שצריך להיות מותר לסתור את הגג אשר עם הסתרה רק מתחיל לסתור ולא גמר לסתור, עיין אב"צ א"ח ס"י רכב ס"ק יא, ובקצוה"ש ס"י קכ בבבא"ש ס"ק יב שעמד כבר על דברי השעה"ש, ונשאר בצ"ג, ועיין להלן הערה עו. — ובצעצ דין סתירת אוהל, ילי'ע לפי המבואר להלן סעי' לה, דמחצית מותר מותר לפרקה כשאין עוד צורך בה, ע"ש, אי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, דהכא כיון שהשמש תבוא גם מזה, בודאי אסור לסתור, אבל יש להסתפק באופן שהדבר שהאוהל הגין עליו נחבטל לגמרי, כי אז האוהל כבר אינו משמש ככלום. (יח) ש"י שטו סעי' א, וע"ש במ"ב ס"ק כ ובשעה"ש ס"ק כו. (יט) חזו"א בשעה"ש ס"ק כו, ומה שכתוב במ"ב ס"ק כ: כדי שיהיה ראוי להשתמש תחתיו, עיין חזו"א ס"י נב ס"ק ט ד"ה כתב המ"ב, דכונתו שיעשה בשביל שצריך לו הגג. (כ) ומשום איסור בונה, ואפי' דעתו לשוב ולפרקו בו ביום, וכדמוכח מתריס תורות, ש"י תק"ט סעי' א, שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, (כא) ש"י שטו סעי' א ובבב"א ס"ק ב ר"ט, ועיין חזו"א ס"י נב ס"ק ט (ז), דמותר למתוח בגד לצל ולאוחו בידו, דכיון שאינו מניחו אלא אוהו בידו, שרי, וע"ש, דמותר לאוחו הגג בידו ולשם אח"כ תחתיו הרגלים ואפי' עושה לצל. ולפי דברי החזו"א הנ"ל מותר לפרוס סלית על חתך-תורה וחתך-בראשית בשמחת-תורה, דכיון שמחזיקים אותה בידים, הוה גריד מאוהל עראי, עיין תהלי"ד ס"י שטו

שיעור אהל

ב. לא נאמר איסור אהל אלא כשיש בו חלל של טפח על טפח על רום טפח או יותר, אך כל שאין חלל כזה מתחת לאהל אין זה אלא בגדר כיסוי בעלמא^ה.

פתיחת גגון המחובר בצירים

ג. גגון המחובר בצירים והוא עשוי כמין דלת מותר לסוגרו ולפותחו בשבת^א ואין בו משום איסור עשיית אהל או סתירת אהל. וכן הדין בגגון הנע על גבי מסילה העשוי באופן שניתן לפותחו ולסוגרו. והטעם משום דכיון שהגג מחובר בצירים והוא עשוי להפתח ולהסגר הרי אנו אומרים שהאהל קיים בכל מצב, גם כשהוא פתוח, ושינוי מצבו של הגג אינו בגדר בנין או סתירה.

ולכן מי שיש לו גגון מעין זה מעל סוכתו מותר לסוגרו ולחזור ולפותחו בעת הצורך כגון בשעת ירידת גשמים.

פתיחת סוכך

ד. מותר לפתוח סככה העשויה מיריעה המורכבת על גבי צירים וזויות מתכת, אף שבשעה שהסככה סגורה אין כאן אהל כלל, מ"מ כיון שהאהל מחובר בצירים והוא עשוי להפתח ולהסגר דינו כעשוי ועומד, ואין פתיחתו נחשבת מעשה מלאכה של בנין אהל^א.

פתיחת גגון של עגלת ילדים

ה. מותר לפתוח גגון של עגלת ילדים העשוי דוגמת הסככה שבסעיף

ה. תוס' שבת דף קלח: ד"ה שאין, בה"ל סי' שט"ו ד"ה דפין. ועי' בשו"ע סי' שט"ו סי"ג ומשנ"ב ס"ק מ"ט דבעינן שיהיה חלל טפח מלבד האוכלין או החפצים שהאהל מאהיל עליהם.

ו. סי' תרכ"ו ס"ג ברמ"א ובמשנ"ב ס"ק כ'.

ז. עי' חזו"א סי' נ"ב ס"ק ב' שהתיר פתיחת סככה כעין זו משום דהוי כדין כסא טרסקל המבואר בגמ' שבת דף קלח. וטעם היתרו משום שהכל עשוי ועומד והפתיחה והסגירה אינם אלא כשימושה של דלת. ועיי"ש שנחלק על הגווי"ת סי' ל' שכתב שההיתר של כסא טרסקל לא נאמר אלא באהל שאינו עשוי להגן [ועיין לקמן סעי' י"ב].

הקודם,
ולזקפו

פתיחת
ו. אין

הפיכת
ז. מוח
איסור
פעולה
על ציד
צידה ל

פריסת
ח. מו
המפה

ח. עי
ט. ש
י. הז
ש
הז
אי
וג
הז
טו
וכ
הז
דן
וכ
לו
יא.
ב
א
יב.
יג.
ס
ה
ה

ולעשות כן בשבת, אבל אם אינן עשויות להיות נפתחות רק אחרי כמה ימים — אסור (נז).

כ י ס ו י ש ל א ל ש ש א ו ה ל

י. אסור להעמיד מחיצות ולפרוס סוכר עליהן, גם כשאין הסוכר עשוי לזאהל ולחגן (נז), אבל אין זה אסור אלא כאשר הוא עושה דוקא לפי סדר זה, דהיינו שמעמיד תחילה את המחיצות ברוחב של טפח אחד או יותר (נז), ולאחר מכן פורס עליהן את הסוכר (נט), וראה להלן. אולם, אם אין שם מחיצות כלל או שיש מחיצות אבל אין רווחב טפח אחד לפחות (ס), או אם המחיצות כבר היו עומדות במקומן מבעוד יום, והוא בא עכשיו להניח עליהן סוכר (סא), או אפילו אם מעמיד את המחיצות בשעה מאוחר מזוהר ביד את הסוכר במקומו עד אחרי העמידת המחיצות (סב) — הרי זה מותר.

יח. ואמנם משתנה דין זה לפי מספר המחיצות שעליהן הוא פורס את הסוכר, שאם אינו מעמיד אלא שתי מחיצות או שלוש (ולא כל ארבע המחיצות) (סג), אין זה אסור אלא אם כן ברעמו להשתמש בשטח שמתחת לסוכר (סד), אבל אם מעמיד את כל ארבע המחיצות, הרי זה אסור (בלי השינוי הנזכר לעיל סעיף יז), שכן במקרה זה עומד אדם להשתמש בחלל שמתחת לסוכר (סו).

יט. ולכן, הרוצה להעמיד שולחן בעצרת רגליים שעליהן מניח מדף או קרשים, טוב יעשה אם לא ישים תחילה את הרגליים (סז), אם הן רחבות טפח או יותר (סח).

א. אפשר ואין נהנונו במשך לחיזוק מנה, רק נחזיקו דבקשיית אהל כזה אשר רגלים לנושאן ולהשתמש בו כאהל בכל מקום חמור יותר, וכמו כובע שמתפשט טפח, שמונח סביב שם שא סעי' מ לאסור, עכ"ל. (נז) עיין ס' שטו במ"ב ס"ק ו' ורא' וע"ש שמונח ס"ק ו' ורא'. וראה בהערה הקודמת. (נז) עיין ס' שטו סעי' ג ובמ"ב ס"ק יז ר"כ (נח) והאסור הוא אפי' אם גובה המחיצות אינו אלא טפח, שם בבב"ל ד"ה ופין, ובגלוב שהמחיצות הן חור ג"ש סמוך לארץ, שם בבב"ל ובמ"ב ס"ק כא, ועיין ס' חקק בשע"צ ס"ק יז. (נט) ס' שטו במ"ב ס"ק יח ר"כ. (סג) ע"ש במ"ב ס"ק יט ר"כ. (נז) שם במ"ב ס"ק כב, ומה שמונח טפח ג' בבב"ל ד"ה מטה, ד' מחיצות הרי כמו ד' מחיצות, שמעור מהרש"ז אויערבך שליט"א, ודיינו דוקא לשיטת התל' שם, ובעיני שיהיה צריך לחלל שתחתיו וגם למחיצות, אבל לא לידן והטעם הוא וראוי להשתמש בארץ, ע"ש במ"ב ס"ק יז ושם כב, י"ל ובענין דוקא מחיצות מכל ד' הצדדים, עכ"ל. (סז) ס' שטו במ"ב ס"ק יז ושם סעי' ז ברמ"א; וע"ש סעי' ג' לאסור גם בלי מחיצות, אם לא בשע"צ, ועיין סעי' ד' בבב"ל צריך לאור שמחתה דיש לאסור גם בלי מחיצות, ודיינו שיאזוז את הסוכר ביד, ואחר ד"ה מטה, דאפי' לדעת הרשב"א, ורא' כרשב"א. (סח) ס' שטו במ"ב ס"ק כב בשם ישים מחתה את הרגליים, ועיין חזו"א ס' נב סו"ס"ק ט, ועיין ס' חקק בשע"צ ס"ק יז, ודגו והוגו להקל בפסק השו"ע, ורא' כרשב"א. (סח) ס' שטו במ"ב ס"ק כב בשם מחיצות מותר כיון שא"צ לאור שבניהן, ואילו כפי' שטו סעי' ט לא משמע חכ' ועיין חזו"א ס' נב ס"ק יז ד"ה כ' במ"ב, והחילוק בין כ' ל' מחיצות לא הוזכר באשכנז. (סז) עיין לעיל הערה נה. (סז) דאל"כ אין שם מחיצה עליו, עיין לעיל הערה ס.

ש מ י ר ת ש ב ת כ ה ל כ ת ה

שיב

ואולם אם אינה באה להגן אלא לכבוד, כמו פרוכת שמחוברת לכלונסאות מבעוד יום על-ידי טבעות, מותר לפותחה בכל ענין, גם אם אין שרידים מחוברים לה (נבי).

מ. גדר גדרו גדולי הדורות ז"ל ואמרו שאין לפתוח מטריה או שמשיה בשבת וכו"ט, וכשם שאין לפותחה, כן אין לקפול (נג), וגם אם הן נפתחות מבעוד יום — אין להשתמש בהן, גם במקום שיש צירוב (נד). אבל שמשיה-גינה שתקועה בקרקע מבעוד יום או סככה (מרכיזה) שמעל גזוזטרה או מעל הלחי-ראוה וכו', מותר לפותחן ולקפול (נה).

נז. כאמור לעיל בסעיף ה אסור להקים אוהל בשבת וכו"ט. ואולם, אם האוהל כבר היה במקום מבעוד יום, ורצונו לשלשל את הדפנות ולהזכר בתחתיתו שלא יתגדודו ברוח, כי אז, אם הדרך לפתחו לעתים קרובות — אפשר להקל

רוחב טפח, ועיין גם תה"ד ס' שטו ס"ק יד רטו. ועיין חזו"א ס' נב ס"ק ד' ד"ה ומה, ואירי בעושה להיות קבוע, אבל אם עשה לזמן מועט (ע"ש, שעשוי לפרוס לפי שעה ולהסיר) ורא' אע"ג דיש בגמ' טפח והוה אוהל עראי (ע"ש, וחוט ומשיחה מהני אף שחלה שיהיה לעולם ולא היה אוהל קבוע כיון שאין לו גג רוחב טפח). (נב) ס' שטו בשע"צ ס"ק מ, ועיין גם שו"ע הרב סו"ס טו, וע"ש ב"בצ אטפל בילוי בשבת וביו"ט. (נב) עיין ס' שטו במ"ב ס"ק כז ובשע"צ ס"ק לד רלה, ועיין תה"ד ס"ק ח, ובהעמדה חופה לא נעשה להגן אלא לכבוד חו"מ, וכ"ה בקצוה"ש ס' קב בבב"ל ס"ק טו, וע"ש בתה"ד הקצוה"ש דאף אם יש לחופה מחיצות ג"כ שרינו. (נז) עיין שו"ת נתיב מנוא א"ח ס' ל, דאם פותחה בשבת והשנינו לו מאיסור סקילה, ואם פותחה מע"ש אסור ליכא מידע, ועיין שו"ת ח"ט א"ח ס' עב, ואין כאן איסור חורה, ואפי' איסורא דרבנן ליכא דאם היה דומה וטלית כפולה, שאם יש בה חוטין, מותר אפי' לכתילה, ועוד דעשוי ומתוך מעקא לפר, והיה מותר לפותחה לכה"פ ע"י נבי, ועיין כלכלת שבת מלאכה בונה, ועיין ס' שטו סעי' ח בבב"ל ד"ה טפח, דאסור הואל ומתחתו בברזל (שמעוני מהרש"ז אויערבך שליט"א, דיש לחמוק, וכי אסור לסגור את הגגות של הטרסה, ס' חרוב סעי' ג, ובמ"ב, אם הם מתהדקים יפה ככל דלת שנסגרה וגם מתהדקת חור הברזל), וע"ש בתה"ד ס"ק טו, דכבר פשיט איסורא, וכל הפותחה בשבת נחשב לפורץ גדר, ועיין חזו"א ס' נב ס"ק י, דאסור משום עובדין וחול' גורם ונורם פירצה לחולל שבת, והוה חמור מאיסור פרסי לחיה. (נז) עיין בהערה הקודמת, ועיין ברכ"י ס' כ' ובשו"ר ברבך שם, ח"א כלל מב ס"י ג, וכן יש לדייק מוברי החזו"א הנ"ל, וע"ש בכלכלת שבת הנ"ל ושו"ת שלח משה א"ח ס' ב, ועיין מנחת שבת ס' פה ס"ק כז לענין סלסול המטריה כשהיא מקופלת, ואולי גם במקום שיש חשש של הפ"מ, ועיין לעיל פט"ז הערה ח ופרק כג הערה ג, דאף (נח) עיין חזו"א ס' נב ס"ק ו' ד"ה דברי, ושמעוני מהרש"ז אויערבך שליט"א, שהחזו"א מתייר לעשות כן וסובר נמי דכב"ג ליכא אוישא מילימא ועובדין חול, ח"א צ"ע. (נח) עיין חזו"א ס' נב ס"ק ו' ד"ה דברי, ושמעוני מהרש"ז אויערבך שליט"א, דאף כהן הרי הנפך כולו ממקל לאוהל, ומה שכתב החזו"א לחלק מפתחת מיטרה דאסור מפני שראויה להשתמש בה בכל מקום, ולכן חשיב חיקון מזה ספי' מאם קבוע עמוד בארץ ומסיניו מחיצות מלוות על צירים לפותחן ולנעולן כדי לשבת תחתיו לצל, לענין צ"ע, ומעשה בביתו שהחזו"א אינו אוסר משום אוהל, למה אסור משום חיקון מזה, הרי עשוי לפרק ולהחזיר, והושבנו דאם זה בניי ומחזיר לקרקע הרי"ז חמור יותר ממטריה רגילה.

כא. העמיד מבעוד יום את החביות הפתוחות במקום המיועד (עד), מותר להניח עליהן את המדף בשבת וביר"ט (עד).

כפ. ביקש לפרק את השולחן שעשוי מדרך המונה על-גבי רגליים רחבות טפח אחד או יותר, או על חבית, וכלעיל, כיצד יעשה? יחזיק את המדף בידיו ויאתר יסלק את הרגליים, או את החבית, ורק אחר כך יניח את המדף במקומו (עו).

כֶּנֶס. מותר לפתוח כסא־נזנה, מִטָּה וְשֹׁלחַן הַמַּתְקַפְּלִים, וְכֵן דוֹרֵשׁ הַיִּזְבָּחִית. מִכֵּיז שְׂרָגְלִים בְּכֶן, וְכֵן הַחֲלָקִים מִחוּבָרִים לְגוֹף אֶחָד (עו), וְכֵשׁ שְׂמֹוֹתָ לַפֶּתַח אוֹתָם, כִּן מִוֶּחֶר לְקַפְּלֵם (עו). אֲבָל אִסּוּר לַחֲבֹר לְגוֹזֵן לְהַגִּיז בְּפָנֵי הַשְּׂמֵשׁ אֶל כַּסֵּא־הַנֶּזֶן, אֲלָא אִם כִּן הָיָה הַגִּזּוֹן מִחוּבֵר לַכַּסֵּא־הַנֶּזֶן מִבְּעוֹד יוֹם, כִּי אִזּוֹ מִוֶּחֶר לַפֶּתַח וְלִסְגוֹר גַּם בְּשַׁבָּת, וְכִלְעִיל עֵרֶץ יג. וְכֵן אִסּוּר לְפָרוֹם רֶשֶׁת מִוֶּחֶר לַפֶּתַח וְלִסְגוֹר גַּם בְּשַׁבָּת, וְכִלְעִיל עֵרֶץ יג. וְכֵן אִסּוּר לְפָרוֹם רֶשֶׁת עַל דוֹר מִתְקַפֵּל, אֲלָא אִם כִּן הָיָה קְשׁוּרָה לַמַּחֲצִיתָה מִבְּעוֹד יוֹם וּשְׂרוּכִים מִחוּבָרִים לְרֶשֶׁת, שְׂעָל יוֹם מוֹשְׁכִים אוֹתָהּ, וְכִלְעִיל עֵרֶץ יד.

ובכלל שולחן מתקפל גם שיש לו כעין כנפיים מתקפלות, שצורתן פתוחה, בעת הצורך, כפולים את רוחבו, ומותר לפתוחו ולסגורו בשבת, ואף מותר לראיד שולחן בעזרת המדף העומד לכך (נטע). ומותר לחתוב את הפנים שבמדף זה לתוך הקבצים הנמצאים בשולחן לצורך זה (פ).

(אולם) מיטע תינקת (פֿ), אטור להרצבה (פּאַ) או פּערקופּאַ) בשביל רבי-סטוב, וכן מיטע-שדה שאת האברין שלה מוחלים על-ידי תקיעת יתרדות בצוותיו — אטור לפתחה בשבת ובי"ט ומשום איטור מצה

אם מונח דף ע"פ המורה, כא ה"ל כמחשבה שפיר כחולל הראוי שמוצא ע"פ דף
(נח) מ"י שטו במ"ב ס"ק מוח. (נח) ושמעתי מהגרש"ז אורבך שליט"א, ולא דקא
לשמוע את החיה מפני' לא ה"ה את המעשה שבח שלא ע"ד לסתור, ג"כ מוח
כחולל, וכן משמע בפני' לא ה"ה את המעשה שבח שלא ע"ד לסתור, ג"כ מוח
ס"ק כח, ואם החיה רחבה הרבה, יש לאסור לשים עלה מכסה שאינו מיוחד לכך, וכלעיל
ס"ק לא, שמוחל לפוס סוין לסתור מטה שנקומה מפני', הרי מטה פסתמה רחבה הרבה,
(נח) ע"י לעיל הערה יז, וע"י שיתור ג' המצומצם, וכן משמע בפני' לא ה"ה את המעשה שבח
לא מפר בלמחשבה שפיר, וכן משמע בפני' לא ה"ה את המעשה שבח שלא ע"ד לסתור, ג"כ מוח
סוס"ק יב, ושמעתי מהגרש"ז אורבך שליט"א, ה"ה לא ה"ה את המעשה שבח שלא ע"ד לסתור, ג"כ מוח
לס"ק הבנן החתחת הממטה משום דקא מפר אה"א, וה"ה לא ה"ה את המעשה שבח שלא ע"ד לסתור, ג"כ מוח
לעיל הערה יז, (נח) מ"י שטו ס"ק ה' רמב"ם ס"ק כה, וע"פ דעת מורה בש"ת מהר"ש"א
(נח) דאנו אלא כמסופר על אה"א עז"א דשורין. (ג) ע"י דעת מורה בש"ת מהר"ש"א
מ"י ק"ב. (פ) ובמחשבת חנניה ליעל דורה המור טפ"י, אה"א כה מ"ה, ע"י מ"י שטו
ס"ק א' רמב"ם רמב"ם ס"ק ב. (פא) ע"י מ"י שטו ס"ק ו' רמב"ם ס"ק א' ע"י חז"ר
מ"י ג' ס"ק ט' ד"ה ווא אומר ח"ג מ"י כה ס"ק א' רז', ואם נחמקה המטה
בשבת, אפי' מפני', וואה דאסור לטעלה ע"י מ"י שטו ס"ק ו' רמב"ם דאסור לשנות את הגובה
ט' לעיל פ"ה ס"ק מה. (פא) ע"ש מ"י שטו ס"ק ו' רמב"ם דאסור לשנות את הגובה
של מטה חתונה ע"י העבדת פנים לחור גובה או נמוך יותר, שלעיל מוחל המדה ע"פ
המורה. כיון שסודרם במקום החלש, ע"ש בש"ע.

המדה המדה (מס), אלא יהפוך את המדה (מס), כלומר, יבא תחילה את המדה למקום הרצוי ויחזיקו באור, ואחר יבא את הרגלים ויבדוק מהותה למדה (מס).

פ. המעביר חבית פתוחה ממקום למקום הוא רוצה להניח עליה מרחק לעשותה לשלוחו, אל יעשה כן, שהרי מבינה (ע) את החבית על דפנותיה (עא), אלא דמפוך את החבית על פיה (עב) ויניח את המרחק על החתיתה (עג).

אם מחמת לשני צדי המדף נמצאות הבית או רגליים, רחבות ספד או יותר, הרי הדין כמבואר לעיל סעיף יט.

[illegible]

פ"ה. חלוקות הדעות, אם מותר לפרוט וילון במקום הדלת, כאשר בדענו להשאיר במקומו לכמה ימים — יש המתירים לעשות כן אף לכהחלה, אם מחברו רק בקצהו העליון (במזוט המוכן לכך מבעוד יום) (צח), ואילו אחרים מחמירים (צו), ולדעתם יש בזה משום איסור תורה (צז) אבל גם לדעת המתירים, כאשר הוילון הוא גדול, לא יהא אדם אחד אלא יחלוהו בשנים (צח), מחשש שהוילון יתקפל, ונמצא ערשה אהרל בשבת (צט).

כ"ט. אסור לחתול וילון על חלון, אם מחברו בקצהו העליון והחתול (קז), ואילו אם תולה את הוילון רק בקצהו העליון, דינו כמבואר לעיל סעיף כח (קא).

וילון שתולים על הקיר לנוי, לדעת המתירים בסעיף הקודם — מותר לחלוהו גם אם מחברו בקצהו העליון והחתול (קב), אבל כלי להשתמש במסמרים וננעצים (קג), ואילו לדעת השו"ע דלעיל, אסור לחלוהו אפילו אם אינו מהדק את הוילון בשני קצותיו, אלא רק תולהו על המסילה בצד העליון, אם אמנם דעתו להשאירו במקומו לכמה ימים, ולדעתם יש בפעולה זאת איסור תורה (קד).

העמוד מחיצה מותר

ל. מחיצה מותרת, מכיון שנוחשבת למחיצה כדי להתיר עשיית דבר שא"אפשר היה לעשותו בלעדיו (קז), גזר חז"ל שתהא נחשבת למחיצה גם לענין איסור בונה בשבת (קז) ובי"ט (קז). ומחיצה מותרת היא זו שמעמידים בפני ספרי קודש כדי שיהא מותר להושיב שם תינוק לעשות צרכיו (קח), או להפשיט

קצותיה ש"י קב בבדו"ש ס"ק ל. (צח) ש"י שטו סעי' א ברמ"א ובמ"ב ס"ק ו. (צו) חו"א ס"י נב ס"ק יג. (צז) שם, ע"ש דהא דמי שטו סעי' יב לגבי פורכת מוירי שמתקפה בשבת. (צח) ש"י שטו סעי' יב בשם הרמב"ם. (צט) ע"ש במ"ב ס"ק מה, וע"ש ומשם זה יש נמנעין קצת שלא לחלוה הפרוכת בשבת, וע"ע חו"א ס"י נב ס"ק ה. דיון זה המורה מאד, וע"ש בסוף דבריו, ואין אנו יודעים כוונת הרמב"ם. (ק) עיין ש"י שטו במ"ב ס"ק ו, דאם מחבר למעלה ולמטה ומן הצדדים בענין שאינו נוזל ממקומו אסור משום בנין דסחימת קבע היא (וניל דלאו דוקא גם מן הצדדים, דגם בלי זה אנו יוזז ממקומו). (קא) עיין לעיל הערה צה וצו. (קב) ש"י שטו במ"ב ס"ק ז בשם המהש"ק ולבר"ש. (קג) וכו"ל הערה צה. (קד) חו"א ס"י נב ס"ק יג. (קה) ש"י שטו סעי' א ברמ"ב ס"ק ה. (קו) שם. (קז) עיין ש"י מקדו בשעה"צ ס"ק ו, וע"ע ש"י שטו א בשעה"צ סו"ס"ק יג, ועיין חו"א ס"י נב ס"ק יד ד"ה ולעשות. (קח) ש"י שטו סעי' א ברמ"א, ע"ש דו"ה ליתשמש המיטה כפני הארץ או כפני ספרי קודש, ועיין בספר מותרת ישראל ס"י רמ ס"ק מה, ודשעת הדחק מותר אף בלא מחיצה, אם מכסים כל הגוף, גם הראש והפנים; ועיין ש"י שטו במ"ב סו"ס"ק י, ומותר לסתות הספרים כביטוי בעלמא, והיונו כלי בתוך כלי, כדי להתיר החשיש, ואין זה מחיצה כלל, ע"ש ד"ה, ואם היה שאין הדחק, דמותר להעמיד מחיצה, אפי' אינה גבוהה י"ט, אם היא מכסה את הגוף עד שיש נאחז, כדי לחתור תשמש המיטה, וכו"ן שחנן מכוסה י"ט, ג"כ שרינו. וע"ש דלגבי מחמת כסוי בעלמא, ע"ש, דלכן אף אם המחיצה גבוהה י"ט, ג"כ שרינו. ועיין ש"י מ במ"ב ספ"ס"ק ה, דגם לעשות צרכיו בענין כלי בתוך כלי, וע"ש בבב"א ד"ה אסור, ומזין לו זה, ואם כי בענין כסוי, אבל כלי בתוך כלי מזה, ועיין ש"י מג במ"ב ס"ק כד שסתם לאיסור.

בפס"י (פכ), ואפילו לחקות יתר בצד אחד של המיטה בלבד — אסור (פז), וכן אסור לפרק מיטה זאת (פח).

כ"ז. מגירה של שולחן וכדו' (פח) שעומקה טפח אחד או יותר, אין להוציאה כולה ממקומה, ואם נמצאת מחוץ לשולחן — אין להתירה למקומה (פח).

כ"ח. מותר לפרוט מפה על שולחן, גם אם שוליה יהיו תלויים לצדי השולחן, וכן הדיון לגבי פריסת שמיכה על-גבי מיטה (פי).

העמוד מחיצה

כ"ט. איסור תורה להעמיד בשבת מחיצה קבועה (פח), ואפילו וילון שאותו מהדקים למסגרת קשורה וכדו' בקצהו העליון והחתול, כמו וילון הבא במקום דלת שתתפרקה ממקומה, אם אמנם עתיד הוילון להישאר במקומו רק באופן עראי (צב), וכן מותר לפרוט בגד במקום שמשה שנוצפה, מכיון שאין הורד להשאירו במקום כזה (צג).

כ"ג. מותר להעמיד מחיצה עראית, אפילו כדי להגן בפני השמש או בפני הרוח, או כדי לשמור על מנוחתו של חולה וכדו' (צא), ואף מותר להעמיד ארבע מחיצות כאלו מסביב למיטת החולה (צא'). ומותר להדק וילון למסגרת קשורה וכדו' בקצהו העליון והחתול, כמו וילון הבא במקום דלת שתתפרקה ממקומה, אם אמנם עתיד הוילון להישאר במקומו רק באופן עראי (צב), וכן מותר לפרוט בגד במקום שמשה שנוצפה, מכיון שאין הורד להשאירו במקום כזה (צג). אך דוא"י שאין להשתמש במסמרים, ואף לא בנעצים, כדי להדק את הוילון או את הבגד למקומו (צד).

(פז) ש"י שיג סעי' ו ובמ"ב ס"ק מא, ע"ש, וי"א וכו"ן שעושה כלי גמור חייב משום בונה. (פח) עיין ש"י שב סעי' ב בבב"א הלכה ד"ה הלוקט. (פז) עיין ש"י שיג במשנה ברורה ס"ק נה. (פח) אבל במגירה של ארון אין לחוש, דכיון דאפי' אם מוציאה, צריך נשאר אוחל, נמצא דבחיבת המגירה אנו עושה שום אהל, רק מקטין ומצמצם אהל שהיה מכסה, וגם אפי' נשארו רק שתי מחיצות ג"כ מותר, ובפרט לדעת הקצות"ש המבוא בשעה"צ דלחלו, שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א: ועיין ש"י חר"ב בשעה"צ ס"ק לה. (פז) ש"י שטו במ"ב ס"ק נה, ועיין חו"א ס"י נב סו"ס"ק יד, וע"ע כללית שבת מלאכת הסתור וקצו"ש ס"י קב בבב"א ס"ק כא; ואם המגירה מלאה, כר שאין טפח אחד מהצד העליון של החפצים שבמגירה עד לצד החתולין של לוח השולחן, ג"כ מותר להוציאה להתחזית, והאיה מבי שטו סעי' יג ובמ"ב ס"ק מה. (פז) ש"י שטו במ"ב ס"ק לא. (פח) ש"י שטו במ"ב ס"ק ו ד"ט ובשעה"צ ס"ק ו י"א. (פס) ע"ש בשעה"צ ס"ק ו, ועיין ש"י שיג סעי' ג בבב"א ד"ה שאר, דבפחות מל' יום הוי פתח שעשוי להכנס בו שאינו עשוי לקיום שלא לפתחו רק לעתים רחוקות אלא דרכו לפתוח ולנעול בחזר, והיונו ועיין לעיל הערה ח ובלבדל שבת מלאכת הבונה, כלל דכונה (א). (צ) עיין ש"י שטו בפ"א מ"ז ס"ק ח ובלבדל שבת מלאכת הבונה, כלל דכונה (א). (צא) ש"י שטו סעי' א ברמ"א ובמ"ב ס"ק ג, ש"י חר"ב סעי' ד ברמ"א. (צא') והטעם, דמכיון שאינו באות להגיר — לית לו בה, וכן שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א. (צב) עיין ש"י שטו בשעה"צ ס"ק ו י"א, חו"א ס"י נב ס"ק יג סוד"ה שרי"ע, ואם היא עשויה להישאר במקומה ימים רבים, נראה דאף אם כוונתו רק לשעה קלה, ג"כ אסור, והאיה מבי ש"י א בבב"א ד"ה הקשור ... ולפענ"צ צע"ג. (צג) ש"י שיג במ"ב סו"ס"ק ג. (צד) ש"י שיד במ"ב סו"ס"ק ח.

טו. לא נאסר אהל עראי אלא כאשר ערך את המחיצות בשבת ואחר כך הניח עליהן את האהל, אבל אם שינה את הסדר והחזיק את האהל באויר ואח"כ הביא תחתיו את המחיצות לא גזרו בזה"י. [ולדעת הרשב"א הסובר שאהל זה נאסר אף בלי מחיצות כתב החזו"א דמ"מ לא נאסר אלא כאשר נתן את מעמדי האהל בשבת ואח"כ הניח עליהם את האהל, אבל אם החזיק את האהל באויר ואח"כ העמיד תחתיו את המעמידים הרי זה מותר]^י.

טז. לא גזרו חכמים איסור אהל אלא באופן שהאדם זקוק לחלל שנוצר תחתיו, כגון שצריך ליתן בו חפצים או שרוצה שהאויר יכנס ויאזור את המקום, אבל אם אין האדם זקוק כלל לחלל שנוצר אין בזה איסור^י.

הרבת שולחן בשבת

יז. המרכיב שולחן על ידי שנותן רגלים מכאן ורגלים מכאן ודף על גביהן הרי זה מותר מן הדין, וכן מותר לפרק שולחן כזה, וראה הערה כ"ה.

והיינו שיחזיק את הקערה באויר ואח"כ יתן תחתיה את הרגלים, וכמבואר להלן בסמוך. ולענין פירוק הקערה עיין לקמן סעיפים ל"ו-ל"ז.

כה. שר"ע שם.

כו. חזו"א סי' נ"ב ס"ק ט'.

כז. שר"ע סי' שט"ו ס"ז. וכתב הט"ז שם ס"ק ד' דכל מה שהקלו כשאין צריך לאויר שתחתיו היינו דוקא שיש ב' או ג' מחיצות, אבל כשיש לאהל ד' מחיצות מכל הצדדים אז יש לו חשיבות אהל אפילו באינו צריך לאויר שתחתיו, ועיין משני"ב ס"ק כ"ב שהביא את דברי הט"ז ואח"כ הביא דהא"ר והגר"ז מצדדים להקל בזה.

כח. מן הדין אין בזה חשש היאיל ואין כאן מחיצות רק רגלים, וכיון שאין זה אהל הנעשה להגן אין בו איסור לדעת רוב הפוסקים כשאין בו מחיצות, וכנ"ל, ומה שיש להסתפק הוא אם באנו לחוש לדעת הרשב"א הסובר שגם כשאין מחיצות יש איסור אהל, האם הי"ע איסור אם ירכיב את השולחן ויתן תחתיו את הרגלים. שורש להרכיבו בשינוי והיינו שיחזיק את הדף מלמעלה ויתן תחתיו את הרגלים. שורש הספק הוא האם להגדיר שולחנות דידן כצריך לאויר שתחתיו, דהנה הראשונים [רי"ן] ריש פרק תולין בשם הרשב"א מובא בב"י סי' תק"ב] והפוסקים [רמ"א סי' תק"ב, ט"ז סי' שט"ו ס"ק ד'] כתבו דבשולחן אין איסור עשיית אהל עראי משום שאין צריך לאויר שתחתיו, ולכא"ר לענין שולחנות דידן הדבר צ"ע, שהרי דרך הישיבה שלו היא באופן שהרגלים של היושבים נמצאות מתחת לשולחן ואם לא היה חלל תחתיו היה זה מכביד מאד על הישיבה ליד השולחן, וא"כ לכא"ר שולחנות דידן הוו בגדר צריך לאויר שתחתיהן, דלא גרע צורך זה ממש"כ הפוסקים לגבי חביות יין דמיקרי צריך לאויר שתחתיהן משום שצריך שיהיה שם אויר שלא יתעפש. [ולענין דברי הרשב"א

מנת להסתופף תחתיה משום שיש בזה איסור עשיית אהל אף כשאין בו מחיצות. ואם עשו כן אסור לסתור את האהל הזה.

בניית אהל על ידי אבני משחק

יג. ילדים שהגיעו לחינוך המשחקים באבני משחק [אבני פלא וכיוצ"ב, ועיין לעיל פרק ח' סעיף נ"ט בד"ן אבני לגון] יש להזהירם שלא לבנות דוגמת בית או כל חלל אחר שיש בו גג וחלל טפח על טפח על רום טפח תחתיו אם משתמשים באוירו להנחת חפצים או צעצועים, ואם עשו כן אסור לפרק את האהל הזה.

אהל מתקפל סביב חישוק מתכת העשוי למשחק אין לפותחו או לסותרו בשבת, ואין זה דומה לדינים המבוארים לעיל סעיפים ג"ד, דמותו לפתוח גגון מתקפל, משום שבאהל זה עיקר צורתו אינה קיימת, והפתיחה נחשבת עשיית אהל מתחלה^כ.

אהל עראי שאינו עשוי להגן או להשתמש באוירו

יד. אף העושה אהל שלא על מנת להגן ושלא בכוונת אהל כלל אלא שעשה מבנה דמוי אהל שיש בו חלל טפח על טפח ברום טפח גזרו בו חכמים משום אהל עראי^{כא}.

לדעת רוב הראשונים לא נאסר אהל עראי מסוג זה [שאינו עשוי להגן] אלא כשיש לו מחיצות ועשאן בשבת, אבל כשאין לו מחיצות והוא עומד על רגלים או שעשה את המחיצות מערב שבת מותר ליתן את הגג מלמעלה בשבת^{כב}.

ודעת הרשב"א^{כג} שאהל זה נאסר אף כשאין לו מחיצות. וכתב הבה"ל דלכתחלה נראה דטוב לחוש להחמיר בדברי הרשב"א אם לא בשעת הדחק^{כד}.

כ*. כן שמענו מהגר"ש אלישיב שליט"א.

כא. כגון מי שמסדר חביות של יין אחת מכאן ואחת מכאן על גביהן ויש חלל ביניהן.

כב. שר"ע סי' שט"ז ס"ג.

כג. מובא בבה"ל שם ד"ה מטות.

כד. ישנן קערות המיועדות לליל הסדר אשר מורכבות מרגלים שעליהן מונחת קערה ויש תחתיה חלל טפח, ולפי דברי הבה"ל טוב לחוש לכתחילה לשיטת הרשב"א ולהוכיח את הקערה הזו מערב יום טוב, ואם לא עשה כן ירכיב אותה כיו"ט ע"י שינוי הסדר.

יש לכיסוי בית אחיזה וניכר שהוא כיסוי ולא אהל יש להקל^ל. ודעת החזו"א להקל בעיקר איסור זה^{לג}.

הנחת ספר על גבי ערימת ספרים
כא. הותן ערימת ספרים מכאן וערימת ספרים מכאן ע"מ להניח ע"ג ספר
הרי זה מותר, ואין בזה איסור אהל עראי משום שאינו צריך לאויר שבין
הספרים^{לי}.

הכנסת מגירה

כב. עיין לעיל פרק ה' סעיף ט' שכתבנו לדון אם יש איסור בונה בהכנסת
מגירה לארון. ובאופן שאין בזה איסור בונה יש מהפוסקים^{לה} שאסרו את

והח"א, דאם ס"ל דכיסוי כלי נידון כאהל א"כ גם בלי העברת הקדרה ממקום למקום
יהא איסור, כמבואר לעיל סעיף י' דבאהל ממש יש איסור בנתינת הגג אף בלי העמדת
מחיצות כלל, וה"נ הוי אהל שעשוי להשתמש תחתיו. וצ"ל דכיסוי קדרה אינו בגדר
אהל ממש, דשם כיסוי כלי עליו ולא שם אהל, ולכן אין זה כלול באיסור של אהל עראי
העשוי להגן או להשתמש תחתיו, אך מ"מ סוברים הפמ"ג והח"א דהאיסור השני
שנחדש באהל, בעשיית מבנה דומה לאהל, שנבאר לעיל סעיף י"ד, שייך גם בכיסוי
קדרה, ולכן אין לאסור אלא באופן שיש בו גם העמדת מחיצות וגם נתינת הגג.

לה. הגרש"ז אויערבאך זצ"ל בספר שש"כ פכ"ד הערה ע"א, וטעמו משום דכיסוי כלי
ניכר בו שאינו אהל כלל.

לג. חזו"א סי' נ"ב ס"ק י', וטעמו משום דאיסור אהל הנ"ל נאמר רק במעמיד את
המחיצות ומסדרן זו כנגד זו באופן שיוכל ליתן עליהן את הגג, אך אם המחיצות
קיימות במקום מסויים ואפשר לתת את הכיסוי עליהן במקומן, דוגמת קדרה, אין
סולטל הקדרה ממקום למקום בגדר העמדת מחיצות.

לד. שרי"ע סי' שט"ו סעיף ד' בשם הרשב"א. ועיי"ש במשנ"ב ס"ק ל' שהביא שדעת הט"ז
היא דאף שמדיני אהל אין בזה איסור מ"מ יש בזה איסור משום בזיון כתבי הקדש,
שמשתמש בספרים כדי להגביה לו את הספר, ואין להקל כזה א"כ צריך ללמוד גם
בספרים שבערימה, ודעת המג"א דאין איסור בזה כיון שהספרים שבערימה עומדים
כדרכם ונהיג לא חשיב שימוש. וכן מביא לדינא המשנ"ב סי' קנ"ד ס"ק ל"א בשם
הח"א.

לה. משנ"ב סי' שט"ו ס"ק מ"ח בשם הח"א, ועיי"ש בשע"ה צ"ס ק' נ"ו שהביא
דהקיצו"ש חלק על הח"א והתיר, וטעמו משום שיש כאן שינוי בסדר עשיית האהל,
דהאהל כבר קיים ורק אח"כ מביא את המחיצות, ושע"ה צ"י שב דברי הח"א דיי"ל
דהכא אין היתר של שינוי בעשיית האהל כיון שלגבי ציור זה של מגירת השולחן
ההגלות היא לעשות את המחיצות אחרי הדרך שלמעלה [ומצינו סברא כזו ברשב"א
דף קלח. גבי משמרת]. ועיי' מש"כ לקמן בהערה נ"ה.

יח. שולחן אשר רגליו מחוברות אליו ומתקפלות תחתיו מותר לפותחו
בשבת וכן מותר לקפל^{כט}.

הארכת שולחן
יט. שולחן שיש לו לוחות שאפשר להאריכו בהם, מותר להאריכו ולקצרו
בשבת ואין בזה משום בניית אהל או סתירתו^ל.

העברת קדרה ממקום למקום

כ. יש מהאחרונים שכתבו שהמעביר קדרה ממקום למקום ואחר כך נותן
עליה כיסוי הרי זה כגדר מעמיד מחיצות ואחר כך נותן גג, ויש בזה איסור
עשיית אהל אם יש חלל טפח בין האוכל שבקדרה לבין הכיסוי^{לא}. אמנם אם

והר"ן שכתבו דשולחן לא מיקרי צריך לאויר שתחתיו, אולי י"ל שהם עסקו
בשולחנות שלא היו רגילים לישב לידם על כסאות כדרכנו היום אלא היו מסובים
לצידם, ומ"מ דברי הרמ"א והט"ז שלא חילקו בדבר צ"ע שהרי בזמנם היו רגילים
לישב על כסאות כפי שאנו רגילים כהיום^ל, וצ"ע. ומעתה אם נדון שולחנות דידן כאין
צריך לאויר שתחתיו א"כ אין שום חשש בדבר, אך אם נדון שולחנות דידן כצריך
לאויר שתחתיו א"כ לדעת הרשב"א אין להרכיב את השולחן כדרכו, והבאנו לעיל
שהבה"ל כתב שלכתחלה נכון לחוש לדעת הרשב"א, ונמצא שאם נבוא לחוש למעשה
לשיטת הרשב"א ונחוש דשולחנות דידן חשיבי צריכי לאויר שתחתיו אזי יש להרכיבם
בשינוי, דהיינו ששני אנשים יחזיקו את הדיק באויר ויביאו אח"כ את הרגלים תחתיו.
ולענין פירוק שולחן כזה עיי' לקמן סעיף ל"ז שנביא דלא בריא דיש היתר של שינוי
בסתירת אהל עראי, אמנם כיון שיש בדבר כמה וכמה צדדים להקל אין להחמיר כזה
במקום הצורך, ועי"ע שש"כ פכ"ד הערה ס"ח שכתב בשם הגרש"א זצ"ל דכיון
שעיקר מטרתו של האדם היא להשתמש על גבי השולחן, אלא שבשעת השימוש על
גביו נוח לו שהרגלים יהיו תחתיו, לכן לא חשיב צריך לאויר שתחתיו.

כט. דומיא דכסא טרסקל הנזכר בגמ' שבת קלח.

ל. בשולחן זה אף אם באנו לחוש לשיטת הרשב"א דיש דין אהל אף בלי מחיצות, וגם
נחוש ששולחנות דידן חשיבי כצריך לאויר שתחתיו, מ"מ יש היתר של תוספת אהל
עראי, וכדלקמן סעיף כ"ד. ונראה דאף אם השולחן מורכב מערכ שבת ובה לקצו
בשבת יש היתר לסתור את התוספת, ואין זה דומה למה שנביא לקמן סעיף ל"ד בשם
החזו"א, משום שבנידוד התוספת היא דבר הניכר בפני עצמו ולעולם שם תוספת
עלה, וכיון שכל החשש הוא רק לפי שיטת הרשב"א ולפי פשטות הפוסקים גם
להרשב"א שרי כיון שא"צ לאויר שתחתיו, לכן אין לחוש בזה.

ולענין איסור בונה אין כאן חשש משום שאף אם הלוחות האלו מתחברים מעט אל
השולחן מ"מ אין זה אלא חיבור רפוי.

ל. ויחזיקו את הדיק באויר ויביאו אח"כ את הרגלים תחתיו.

הספר, וכבר הביא הנו"כ כל זה אבל מה שדחה אי שם לדון הוא משום חקון מנה כיון דנפתיחו ראו מקום חשיב חקון מנה עפי מפריסת אהל במקום מלחא עפי ויכר צו עובדא דחול וגורס פרלה, וזו מפני שאין בני תורה, וכדי הדבר מסור לחכמים לגו הפרלה, וזה יומר חמור מאיסור פרטי ליחיד, כי זה ולדורות.

מן האמור נלמד דעגלות של חיתוקת שיש עליהן ונקפלת מותר למותחה ומותר לקפלה אע"ג דג ומחילות וגם כונחו לל ויש בגגה טפה, מ"מ כיון ד בעגלה ועשוי נעוטה ולקפלה חשיב כולה בסודצת ט ערסקל.

בז"ב שם הוזכר בפי עליה כפולה, שאם חמטו דרום לפון ומשולשלת למזרח ולמערב אין למזרח ולמערב, וזהו תימה דאם אין בגגה טפה שברי השתא עושב אהל, ואם יש בגגה טפה הוא אהל ומותר, אלא בגמי איירי שחלוי בכותל דרום נתלה גם בכותל לפון או שיש גם מכותל דרום לכות על הכס וכרובה אחד כותל והשתא רוצה למותחה (ז) קל"ח א' חור"ה אלא, אע"ג דתלה כוזא בסיכת דרבנן ליכא כו', הא דחלוק ממשמרת כו' צ"י מיתוח, וגם אינו משמש תחתיו כלום, ועוד נרו שימש כן ואין ע"ז שום דרך צנין לא אסרו ו שם רש"י ד"ה אהל, ואע"ג דהשתא עבד אהל שרי עשוי לאלל תחתיו וגם לית צ"י מיתוח בלח"ה מו הרי עבד את הבג ואת רגליו, או את מחילותיו, נמקצן צ"י גשמים וזונתם זע"ז, אבל גוף אחד שמהפ לא מיתוח כלל בצנין, ולפי"ז מגדל שעשוי לישב בו מותר להעמידו אע"ג דכונחו ללל.

שם חור"ה אף, הוי מלי למימר כהיה כו', וי"ל כדכ"ז במה נסתפקו, ואפשר ד"ל דהי דר"ה היו כעין ח"ג הוי משיירי טפה, ח"ג מלמעלה למטה עבד, וזו אס מותר לפרק אהל ולהניח טפה או להניחו כרוך דזה מותר לנפות, מ"מ י"ל דאסור לפורקה דמ"מ הוי וכן אס עשה מלמעלה למטה אי אפשר לפורקו דצפיר ולפי"ז ע"כ הא דר"ה צנעין כסא ערסקל, ואפשר ד החוס, ואפשר דגם צפרסו על סמך טפה או על סמ לפורקו דכיון דמותר לנפות הותר לפורקו, ומ"מ נראה אורח צנעת, אבל אם היה האהל פרוש מע"ש, אסור להניח טפה, או להניח החוט, שברי כלי דר"ה חציטי דהוי מועלין לארץ לגמרי, ואין ההיתר מהמת שבהוירו אהל דא"כ היה לרדך לשיר טפה או להניחו על הגג אלא כל שעשאו צנעת בהיתר מותר לפורקו, ומיהו יש מותר לסותרו ולהניחו על החוט או להניח טפה, אלא אינו משמש תחתיו כלום ולא ח"ב אהל ולכך מותר נראה שאם עשאו כחול אסור לסותרו צנעת דאל"כ לסותר אהל עראי, אלא שאין לסותר מקצת אהל ש סותר אהל, אלא אם עשאו צנעת בהיתר מותר לפורק דר"ה נעום צנעת ולכך הותר לפורקס.

מיהו דברי החוס' ל"ע דמאי נפקא לן מני אי כי כרצ"י או לא דמ"מ הו"מ רב למימר עוד אופן אי אס יש עוד אופן היתר, וי"ל דנאמת אין שימוש כי למטה ולא צנעין כסא ערסקל, והיינו דכחצו דאפשר מני כרצ"י הוי, ואיני בהוה צגווי אחריתי.

קל"ט צ"י ובלבד שלא יבדיל מקרקעיתו טפה, רש"י הליג פירשו משום אהל, והר"ן צנעין כרצ"י פי ולפרש"י והר"מ ל"ל דאיירי צנעולה וכדעת חו' צ"ה הצי"ח פי ש"מ דמיתוח אין כאן וגם א"ל לאהל תהי

לר"ה כרוך צודיא כי מצוהר דלא הוי אלא אהל עראי, וכן הוא עיקר עראי שעשוי לפרוס נפי טעה ולהסירו, וצנע"כ תינה סימן לי כחצו דהיתר דאינו עושב אלא גג כל שהוא רק לפי טעה חשיב אהל עראי, אבל כשעושה גג ומחילות כל שיש בגג טפה הוי קצב חשיב דעושה לפי טעה, אבל כדבר תימה צנעולה סוף סוף אינו אלא לפי טעה, וצנע"כ סי' שט"ז צנע"כ סק"ת, פי ג"כ דאיירי צעושה לזמן מרובה והלכך אס יש טפה חשיב קצוב.

מיהו יש לשי' אס עושב שיתקיים כי אין צנעו טפה נמי נכי דלאו אהל הוא מ"מ הרי הוא צוגה וחנן הצוגה כל שהו, ונראה דתליה בגד שאין צו אהל טפה אין עשוי להתקיים ובעלה דעתו. (כ) ר"מ פכ"ב הל"ב הנוטה פרוכה וכו"צ כו', דברי רבינו סתומים, וצנע"כ סי' שט"ז פי צנע"כ אחרונים דחולה הפרוכה למחילה ולא לגג וחוששין שמה יתקפל בידו לרגע, והיינו גוד צביסנא, ותמיה מחד שהרי מותר לכתחלה לפרוס בגד לל ולאותו בידו דאמר מ"מ צ"י וכמ"כ לעיל, וכש"כ כאן שאינו רוצה לשמש תחתיו כלל ואינו עושה לו מחילות שזה מותר אפי' להניח על יתדות, ואין ניקו ולאסור דלמא אחא לידי כך, ועוד כפכסין למח לי הלא עוש"ן מחילות עראי צנעת, ועוד הרי בגמי חמור כן צבילה וצילה הוא גג ולא מחילה, וכן הרי"מ השוה צילה לפרוכה וצילה הרי עושב גג צהדיא ומה שייך לומר צזה שאי אפשר להזכר שלא יתקפל ויעשה גג. ונראה דהר"מ מפרש גוד פרוכה היינו שמתחו צאור ללל, ויש לפרשו כמו לפרש"י בגוד, והיינו קדם שמיית במקומו וצוה מותר, ולר"ך להזכר שלא ימתחו צנען שהוא כזר על מקומו, והיינו דכ"י הרי"מ דלר"ך להזכר שלא יעשה אהל צנעת שנוטה היינו מיתוח כפלים, וכן מש"כ שח"א שלא תגבט מעט מן הארץ היינו שח"א שלא יתי צב כפל וימתחו וע"י זה נצבט מן הארץ ונעשה אהל. אבל יש נפקותא גדולה צין פי הרי"מ לפי שאר מפרשים, ולפרש"י איירי צנע"כ חוט ומחילה אהל צנע"כ עליה חוט או משיח מותר לנעוטה ולמותחה במקומה, אבל מלשון הרי"מ מצוהר דאיירי צאור, איתר שכבר הזכיר, ומה שזכיר להיתר הוא פרוכה שיש עלי' חוט מע"ש [וכמ"כ המ"כ צנע"כ פרי"ח הגדפס דגם פרוכה איירי בחוטין קשורין] וכמ"כ צנע"כ וכן צילה איירי צנע"כ עלי' חוטין, וכדאמרו קל"ח א' צילה מותרת כרמי צ"י, ומ"מ אסור לנעוטה מפני שאי אפשר לצוה לידי מיתוח, ולפי"ז החמיר חצוי לאסור צילה ועוד חצוי הוי נכחי אסור כרמי צ"י וכדכ', וחצוי החמיר דכדכ' ולכך סתם צנעו צנע"כ צבילה אין חולין אוחה.

ולדינא אחרי שאין אנו יודעין כונח הרי"מ צבירות, אנו חייבים לעשות כדברי רבותנו אשר דבריהם מפורשים לנו כי אנו תלמידיהם בהלכות אלו, ולפי דברי הרי"מ שהביא הרשב"א איירי צבילה שלא כרך עליה חוט ומ"מ אינו היה אפשר למותחה שלא במקומה ולעשות כל האהל צבילה היה מותר, ולזה אמר חצוי צבילה אפי' בעשרה אסור, אבל צנע"כ עלי' חוט או משיח מותר אפי' בחמה. ומש"כ אחרונים ז"ל דנדעת הרי"ף לא מהני חוטין צבילה שיש בגגה טפה חמור מחד דהרי חמור בגמי דצילה מותר כרצ"י וכן אמרו קל"ט א' ולשלה להו כרצ"י, וכי איירי צבילה שאין בגגה טפה הלא צילה אינה צילה חתנים, ולמש"כ לעיל עליה כפולה לזמן מרובה וצילה לזמן מועט שזין.

(ו) דברי הנו"כ תינה סי' לי צפתיחה הפערסאל צנעת חנים מתחצבים, דזה ממש דין כסא ערסקל ואין מקום לחלק כאן צין נעשה לאהל ללא נעשה לאהל, וצין עושב גם המחילות או לא שהדי זה חשיב כחשמים דלת וזהו טעם ההיתר, וע"כ מיירי דאיירי גס מחילות לדעת חו' דבלא מחילות לעולם מותר, או דאיירי צנע"כ שיש צו מיתוח, ומ"מ כיון שהוא גוף אחד וכן דרך השמוש אין כאן אהל והיינו מני עעמא דלמד ממנו המ"א היתר פריסת החופה אע"י דמכין לאהל, והיינו מני עעמא דמחירין לפחות דלת הגג שעל הכיסה ולסחוס צנע"כ הגשם, וה"מ אס קצבו שמוז בארץ וסביביו מחילות חלויות על צירס לפותחם ולנעלם לשבת תחתם ללל מותר, וכמ"כ המ"א טעם זה צפתיחה הדפים שצבילה"י להניח עליהם הספר